

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

8. Ingenuitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

Appendix

cio, ut ipse ille ipsum ad servitium recipere deberet, quod ita & fecit, & per manu illius Vicarij per iussionem inlustre viro illo Comite & per judicium ad ipsas personas praesentaliter recepit. His praentibus. Datum ibi, sub die illo.

Notitia de terra evindicata.

VII. Notitia qualiter vel quibus praestibus veniens venerabilis vir ille Abbas de monasterio illo, die illo, in illo loco, ante inlustribus viris magnificis illis & illis Missis Domino & glorioissimo illo Rege, vel aliis quampluris qui subter firmaverunt, quorum nomina subter tenentur inserta, homine aliquo nomine illo interpellabat, reperebat ei, eò quòd illa terra quam apud hominem illo concambiavit, qui est in pago illo, in grafia illa, in loco qui vocatur ille, post se malo ordine retineret injuste. & ipse homo in praesente adstebat, & hanc causam nullatenus potuit denegare, nec tradere rationes per quas ipsam terram habere debeat. Sic ipsi homini fuit judicatum, ut ipsam terram ante ipsos Missos dominicos secundum suam legem ipsi venerabili viro illo Abbatu reddere vel revellire deberet. quod ita in praesente & fecit. Propterea jubemus ut dum hanc causam sic aciam vel perpetratam esse cognovimus, ut ipsa terra ipse Abbas habeat evindicata atque elidiata, sit postmodum ex hac re omnię tempore sublata cauatio. Datum ibi sub die illo, anno illo, regnante Domino nostro illo glorioissimo Rege.

Ingenitas.

VIII. Quoniam sanctissimi Hludouici Imperatoris pietas, quam habet in Deum, ea querere & indagare non cessat quae Domini potissimum congruant voluntati, quibus quoque religionis honor & devotionis magis ac magis de die in dies crescat atque proficiat, & ea quae ad divinum cultum & officium sanctorum pertinent, decoris & honestatis amplius in diebus ejus quam prius habuerint accipiunt, & cunctis in futurum temporibus quae secundum Deum ab eodem inventa procurataque sunt proficiant, & perenni stabilitate a successoribus ejus & fidelibus sancte Dei Ecclesie inviolabilitate in perpetuum conserventur, memor semper quod dicitur, *Misericordia & veritas custodiunt Regem, & iustitia firmatur thronus ejus,* adeo ut verissime & propemodum specialiter de eo dictum videatur, *Beata terra cuius Rex sapiens est;* cui etiam illud non

Prov. 10.

Eccles. 10.
Sap. 6.

440

inconvenienter potest aptari quod Dominus de David perhibuit dicens: *Inveni Ag. 1.* *David secundum cor meum, qui facias omnes voluntates meas.* Hujusmodi itaque studii Rex iste sapiens & beatus indefinenter intentus, & Domini semper adhærens voluntati, cupiens, ut præmissum est, divinum officium modis omnibus honestare, & eos qui Domino Deo sacrificium super altare sanctum offerre debent, & corpus & sanguinem dominicum precum mediatione consecrare, honori habere, & ampliore gratia circumdare, statuit ut Epis. *Capitale copi & Abbates & quicunque ecclesiastis an. 816.c.6.* possessionibus jure prelati sunt, si aliquos ex familia ad presbyteratus ordinem promovere velint, prius eos, permisso iplius, libertate donent, & sic tandem ad sacerdotij gradum dignissimè subvehant. Igitur ego ille minimus servorum Dei famulus Ecclesie Senonicae Archiepiscopus tanta serenissimi Hludouici Augusti auctoritate, quae Senonis in arcibo Ecclesie episcopij servatur, fultus per hunc libellum munificationis te fratrem nostrum, quem servilis conditio haec tenus addictum tenuit inter hujus Ecclesiae familiam, quia fratribus testimonio, inter quos enutritus es, dignus ad sacerdotalem honorem sufficiendum praedicaris, censeo te atque statuo ante facri altaris cornu in prospectu sacerdotum & cleri & populi adstantis a praesenti die & deinceps ab omni jugo servitutis humanae absolutum fore civitatem Romanum appellari, ita ut nulli hominum pro servi conditione quicquam debeat servitij nec obsequij neque etiam libertinitatis munus impendere, non mihi, nec successoribus, aut actoribus, quicunque præfuerint huic Ecclesie, non judicaria prædictis potestate; sed soli Deo licentiam & facultatem habeas liberè famulandi, diisque tuos vitamque ipsi dicandi; ut in ipsis Ecclesie proficias ad honorem & profectum plebis pretioso sanguine Christi redempti; quatenus hanc pro modulo tuo monitis instruas, orationibus juves, exemplis informes, corporis & sanguinis dominici consecratione, propter cuius honorem hanc consecutus es dignitatem, proficias; ut sicut ab humana servitute liberatus per hanc munificationem esse cognoveris, ita per divinam doceas diabolice dominationis jugum evadere plebem quæ tibi a proprio Pontifice fuerit commissa. His quoque subiecte placuit, canoniciis admoniti constitutionibus, ut si qua dein-

ceps prædia vel mancipia tui nominis titulo comparaveris, hoc observare studeas quod in eisdem decretum esse cognoscitur. Et si forte, quod absit, à tuo proposito exorbitaveris, presbyteratus gradum canonico iudicio amittere cogaris. Hanc ingenitatem manu propria subscripti, & qui subscriberent rogavi. Actum. & reliqua.

Mandatum.

I X. Legibus institutum est & consuetudine per tempora conservatum ut quiunque advocatum instruere velit, mandato legaliter dato atque solenniter confirmato eum instruere debeat, ut omnes causas suas adgredi vel repellere debet, prosequi & defendere inoffensè valeat. Igitur ego ille sanctæ illæ Ecclesiæ vocatus Episcopus injungo, mando, & per has litteras defego tibi illo fideli meo de rebus sancti illius, sitis in pago illo, in locis nuncupatis sic, cum adjacentis vel aspicientibus ad eas locis alii per omni jure investigare, inquirere, prosequi, & admallare debetas per mallos, vicos, castella, oppida, & civitates, necnon etiam, si necessitas incubuerit, in palatio ante Vicarios, Comites, Missos dominicos, Comites palati, sive ante omnes judices quibus hoc officium delegatum est ut caulationes & lites definire & terminare justè & rationabiliter debeant; & quicquid legibus cum iustitia inde profectus fueris & definiteris, scito apud me ratum & acceptum atque inconclusum manfurum. Quod mandatum in te conlatum ut firmum fixumque permaneat, manu propria subter firmavi, & qui adfirmare deberent rogavi.

Tracturia pro itinere peragendo.

X. Dominis sanctis & apostolicis sedibus allocatis Episcopis, Abbatibus, vel Abbatissis, & omnibus in Christo patribus, Ducibus, Comitibus, Vicariis, Centenariis, & Decanis, vel omnibus in Christo creditibus & Deum timentibus, ego in Dei nomine ille, ac si indignus peccator, ultimus omnium servorum Dei servus, Episcopus videlicet sive Abbas de civitate illa vel de monasterio illo, ubi pretiosissime martyris sive confessor Christi humanitus in corpore requiescit, salutem vobis perennem in Domino destinare curavimus. Cognoscatis siquidem, Domini & sancti patres, seu & sorores in Christo, quia innotescimus vobis eò quod peregrinus iste, nomen ille, ex genere illo, ad nos venit, & nobis innotuit atque confi-

lium quæsivit de hoc videlicet factò quod infigante adverario, peccatis facientibus, proprio filio suo vel fratre suo sive nepote nomine illo interfecit, & nos pro hac causa secundum consuetudinem vel canoniam institutionem dijudicavimus ut in lege peregrinorum ipse praefatus vir annis tot in peregrinatione ambulare deberet. Propterea cognoscatis, sanctissimi patres, has litteras, ut quando ad sanctitatem vestram venerit, melius ei creditis, & quod nullatenus pro alia causa ambulare dinoecscitur nisi, sicut superius diximus, pro peccatis suis redimendis, ut vos eum nullo modo teneatis; nisi tantum, quando ad vos venerit, mansionem ei & focum, panem & aquam largire dignemini; & postea sine detentione licet ei ad loca sanctorum festinare. Sic exinde agite pro amore Dei & reverentia sancti Petri, sanctissimi patres, ut vobis pius Dominus in illa beata seu immortali vita remunerare dignetur, quia in ipso peregrino Christum pavistis seu suscepistis, confiderantes videbile quod ipse Dominus dixit: *Hospes sui, Matth. 11.*
& suscepisti me. Et: Quod uni ex minimis Ibid. 18.
ipsi fecisti, mihi fecisti. Quid plura? Ad sapientes sufficit semel loqui. Commendamus nos obnoxie in vestris sacris precibus, ut nostri meminisse dignemini. Valete in Christo feliciter, sanctissimi patres, ut ad eternam angelorum digni habeamini mansionem * perpetuam. Facta hæc epistola *pervenire. sub die illo.

Cessio ad Ecclesiam à novo ædificatam.

XI. Regnante domino Iesu Christo in perpetuum, ego ille Episcopus. Omnibus non habetur incognitum qualiter ego auxiliante domino in pago, in villa cuius vocabulo est ibi, basilicam sancte..... atque sancti Stephani, vel in honore ceterorum sanctorum quorum ibidem reliquia quiescent, confixi atque Kalendas Ianuæ dedicare certavi, consentientibus etiam confratribus, tam Canonicis quam & monachis, vel ceteris hominibus qui ad præsentes fuerunt, ut villa quarum vocabula sunt Cadiliaco, Tanculfovilla, Fagido, & Barbitione villare, ut ibidem aspicere deberent, ad Missas veniendi & ad baptismum vel predicationem, & ut decimas suas ad memoriam basilicam dare deberent. Propterea pro firmatis studium hanc confessionem scribere rogavimus ut temporibus nostris atque successoribus nostris hæc nostra confessio firma & stabilis valeat permanere, & sciant omnes tam

E c. iij